1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Doğu-batı ticaret yolları üzerinde bulunan Uygurlar farklı inanç ve kültürlerden etkilenmişlerdir. Çin'den Budizmi, İran'dan Maniheizmi alan Uygurlar, Akdeniz Havzası'ndan Suriyeli rahipler ve Soğdlar aracılığıyla da Hristiyanlığı, Helenistik edebiyatı ve sanatı öğrenmişlerdir.

Buna göre Uygurlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Geniş bir coğrafya ile ilişki kurduklarına

B) Farklı dinleri benimsediklerine

C) Hoşgörülü bir toplum oluşturduklarına

D) Kültürel etkileşime açık olduklarına

E) Hâkim hayat tarzlarının göçebelik olduğuna

2. Anadolu Selçuklu Devleti, 8 Mart 1220'de Venedik ile dostluk ve ticaret anlaşması yapmıştır. Buna göre Selçuklu topraklarında Venediklilerin kendi aralarında veya diğer yabancılarla olan anlaşmazlıklara, oluşturulacak bir mahkeme heyeti tarafından bakılmasına izin verilmiş ancak hırsızlık ve adam öldürme gibi suçlarda Selçuklu mahkemelerinin yetkili olduğuna karar verilmiştir.

Bu bilgiyle;

I. Hristiyanların tek temsilcisinin Venedikliler olduğu,
II. Venedik'e Selçuklu ülkesinde ayrıcalıklar tanındığı,
III. Selçuklu sultanının ticareti canlandırmak istediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

3. Tanzimat Dönemi aydınlarına göre; Balkanlardaki isyanların sona ermesi için Osmanlıcılık düşüncesinde birleşilmesi ve Batı tarzında yenilikler yapılması gerekliydi.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda gerçekleşmiştir?

A) Sened-i İttifak'ın imzalanması

B) Meşrutiyetin ilan edilmesi

C) Meşveret Meclislerinin açılması

D) Daimi elçiliklerin kurulması

E) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması

4. Mondros Mütarekesi sonrasındaki işgaller karşısında toplumda başlayan tepkinin bir sonucu olarak 19 Mayıs 1919'da yaklaşık 75 bin kişinin katıldığı Fatih Mitingi ve 23 Mayıs 1919'da yaklaşık 200 bin kişinin katıldığı Sultanahmet Mitingi yapıldı.

Bu bilgi ve dönemin koşulları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Ulusal bilincin giderek arttığına

B) İzmir'in işgalinin tepkiyle karşılandığına

C) Mütareke hükümlerinin uygulandığına

D) Amasya Genelgesi'nin etkili olduğuna

E) İstanbul halkının duyarlılık gösterdiğine

5. İngiltere'nin eski Başbakanı Lloyd George; "Türkler, İngiltere'nin dört savaş yılı içinde aldığı her şeyi geri aldılar. Bu, İngiltere'nin dış siyasetinde silinmez bir lekedir." demiştir.

İngiltere Başbakanı bu ifadeyi aşağıdakilerden hangisiyle ilgili kullanmıştır?

A) Londra Konferansı
B) Paris Barış Konferansı
C) Lozan Antlaşması
D) Ankara Antlaşması
E) Moskova Antlaşması

6. I. Atmosferdeki su buharının tamamına yakını bu katmanda bulunur.
II. Canlıları Güneş'in zararlı ışınlarından koruyan ozon tabakası bu katmanda yer alır.
III. Bu katmanda sıcaklıklar genel olarak aşağıdan yukarıya doğru düşer.
IV. Gazların bir kısmının bu katmanda iyonlara ayrılmasıyla radyo dalgaları yansıtılır.

Yukarıdakilerden hangileri troposferin özellikleri arasında yer alır?

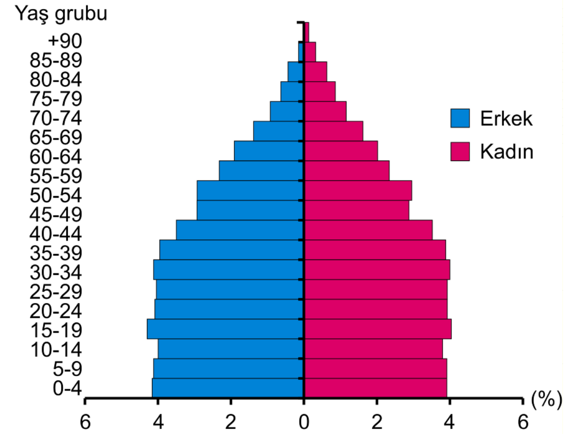
A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

7. Suda kolay çözünen kayaçların bulunduğu yerlerde çözünme sonucunda çeşitli büyüklüklerde çanaklar oluşmaktadır. Obruk, dolin, uvala ve polye bu tür çanakların başlıcalarıdır. Zamanla bu çanakların sularla dolması sonucunda meydana gelen göllere ise karstik göller denilmektedir.

Bu göllerin aşağıdaki kayaç türlerinin hangisinin yaygın olduğu alanlarda daha fazla oluşması beklenir?

A) Kireç taşı
B) Bazalt
C) Granit
D) Şist
E) Çakıl taşı

8. Aşağıda, bir ülkenin 2015 yılına ait nüfus piramidi verilmiştir.

Bu piramitteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) 65 ve üstü yaş grubundaki nüfus oranına
B) Ülkedeki kadın nüfus oranına
C) 0-14 yaş grubundaki erkek nüfus oranına
D) Yıllık nüfus artış hızı ve oranına
E) 15-19 yaş grubundaki nüfus oranına

9. Bölge sınırları, bölgeyi oluşturma amacı ve ölçütlerine göre değişiklik gösterebilir.

Sınırlardaki bu değişiklik;

I. karasal iklim bölgesi,
II. kuru tarım bölgesi,
III. karstik kayaçlar bölgesi,
IV. serbest ticaret bölgesi

türlerinin hangilerinde daha kısa sürede gerçekleşebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde sel ve taşkınların görülme sıklığı daha azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Hazzı insan yaşamının bir ereği olarak kabul eden Epiküros, hazdan ne anladığını ise şöyle açıklar: "Hazzın bizim için hayatın en üstün amacı olduğunu söylemekle ne sadece her şeyin tadını çıkarmak isteyen uçarıların zevklerini ne de maddi hazların sınırsızca doyurulmasını kastediyorum. Bunu yalnız, doktrinimizi anlamayan bilgisiz insanlar ya da kötülük olsun diye anlamaz görünenler söyler. Bizim için haz, beden alanında acı çekmemek, ruh alanında da hiçbir huzursuzluk duymamaktır."

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Haz, anlamlı bir yaşamın biricik ölçütüdür.

B) Acıdan mümkün olduğunca kaçınmak gerçek hazza ulaşmanın bir yoludur.

C) Maddi hazlardan daha çok ruhsal huzurun peşinden koşulmalıdır.

D) Haz her şeyin tadını çıkarmak ve zevklerin sınırsızca doyurulması değildir.

E) Gerçek haz, bedensel acıdan bile huzur duyabilmektir.

12. Anselmus, Tanrı'nın var olduğuna dair delile Tanrı kavramının kendisinden doğrudan ulaşılabileceğini savunmuştur. Ona göre, Tanrı kendisinden daha yetkini düşünülemeyen, tasavvur edilemeyen bir varlıktır. İfade edildiği şekliyle yetkin varlık fikri bütün insanlarda vardır. Ancak en yetkin varlık olarak Tanrı fikrinin sadece zihnimizde olduğunu kabul etmek, daha yetkini düşünülemeyen varlık tanımıyla çelişki yaratır. Çünkü hem zihinde hem de zihin dışında var olan, sadece zihinde var olandan daha yetkindir. O hâlde Tanrı, hem zihinde bulunan bir kavram hem de zihnin dışında var olan olarak vardır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Tanrı kavramının kendisi Tanrı'nın zihin dışında da var olduğunu göstermez.

B) En yetkin varlık olarak Tanrı zihindeki tüm diğer kavramların kaynağıdır.

C) Tanrı'nın varlığı deneyime başvurmaksızın apriori bir yöntemle ispatlanabilir.

D) Tanrı'nın varlığı zihinde diğer kavramlara başvurmadan ispat edilemez.

E) Mükemmel bir dünyanın varlığından yola çıkılarak Tanrı'nın varlığı ispatlanabilir.

13. Balmumu parçasını alalım; bal peteğinden yeni gelmiş ve henüz kapsadığı balın tatlılığını yitirmemiştir; toplandığı çiçeklerin kokusunun birazını korumaktadır; rengi, betisi görünürdedir; serttir, soğuktur, kolayca ele alınabilir ve parmakla vurulduğunda bir ses çıkarır; kısaca, onda bir cismi seçik olarak tanımak için gerekli her şey bulunur. Ama şimdi konuşurken onu ateşe yaklaştırıyorum, tattan geri kalanı uçup gider, kokusu yiter, rengi değişir, betisi yok olur, büyüklüğü artar, sıvılaşır, ısınır, güçlükle dokunulabilir olur ve vurulduğu zaman ses çıkarmaz. Bu değişimden sonra aynı balmumu kalır mı? Kaldığı kabul edilmelidir; hiç kimse bunu yadsımaz, hiç kimse başka türlü yargıda bulunmaz. O zaman bu balmumu parçasında öyle seçik olarak bildiğim neydi?

Descartes, *Meditasyonlar* adlı eserinden alınan bu örneğinde bilginin kaynaklarından hangisini eleştirmektedir?

A) Akıl B) Duyu C) Vahiy

D) Sezgi E) İlham

14. Kant, “Aydınlanma Nedir?” başlıklı yazısında aydınlanmayı, insanın kendi suçu nedeniyle düşmüş olduğu ergin olmayış durumundan kurtulma olarak tanımlar ve insanın ergin olmayışını kendi aklını kullanma cesareti gösterememesine bağlar. Kendi aklını kullanmak bir tür kibir değildir zira aklı kullanmak bütün fikirlere ve hatta kişinin kendi fikirlerine dahi eleştirel yaklaşabilmesini de gerektirir. Fikirler elbette ki bilmenin de yolunu açarlar ancak bilgiyle temellendirilmemiş veya ilişkilendirilmemiş fikirler karşılaştırılamadıkları gibi aralarında doğru bir seçim de yapılamaz. Bu durumda “cehalet” de bir başka fikirmiş gibi durur. Bu bağlamda aydınlanma, cehaletten kurtuluş hareketidir.

Bu parçada aydınlanma düşüncesiyle hangi iki kavram arasındaki ilişki vurgulanmaktadır?

A) Düşünce özgürlüğü - akla güven

B) Ahlak - düşünce özgürlüğü

C) İnsanın değeri - eleştiri

D) Seçme özgürlüğü - ahlak

E) Akla güven - bilginin önemi

15. Varoluşçu filozof A. Camus’ye göre insan, üstün olan değerleri yıkabilecek ve kolay edinilemeyen özgürlüğü çabalayarak elde edebilecek olandır. Özgürlük ne yasanın mutlak egemenliği ne de bütünüyle yokluğudur. Yasanın boyunduruğu altında ezilmek de her şeyi istediğimiz gibi yapabilmek de özgürlük değildir. Üstün bir değerle yazgıya yön verilmiyorsa, rastlantı kralsa karanlıklar içinde yürüyüştür söz konusu olan. Körün korkunç özgürlüğüdür bu. Bir eylemi yasaklamak veya seçmek, bir değer ya da ereğin varlığını gerekli kılar.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Özgürlük, seçimlerimize dışsal bir müdahalenin yokluğudur.

B) Her türlü yasa, insanın özgürlüğünü kısıtlar.

C) Toplum kuralları özgürlük esas alınarak belirlenmelidir.

D) Özgürlük eylemin amaca yönelik ve değer odaklı olmasıdır.

E) Bize doğuştan biçilen yazgıya ayak uydurmak özgürlüktür.

16.-20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. Hz. Muhammed’e peygamberlik verildiğinde Mekkeli müşrikler ona hakaret ettiler, "Büyücü!" dediler, iftira attılar. Fakat hiçbir zaman onu yalancılıkla suçlamadılar. Hatta bir defasında içlerinden biri, diğerlerine “Siz akılsız mısınız? Küçüklüğünde aranızda en sevilen, en dürüst olan o idi. Şimdi daha olgun iken bunları nasıl söylersiniz?” diyerek onların bu haksızlıklarını yüzlerine vurmuştur.

Bu parçada Hz. Muhammed'in hangi özelliğine dikkat çekilmektedir?

A) Akıllı ve zeki oluşuna

B) Doğru ve güvenilir olduğuna

C) Emanete riayet ettiğine

D) Günah işlemekten kaçındığına

E) Tebliğinde başarılı olduğuna

17. Kur’an-ı Kerim, Hz. Muhammed aracılığıyla tüm insanlara indirilmiş evrensel bir mesajdır. Kur’an’ın ihtiva ettiği anlamlar, derin ve çok yönlüdür. Tarih boyunca Müslümanlar onun anlaşılması ve yorumlanması için tefsir olarak isimlendirilen önemli bir faaliyet ortaya koymuşlardır. Bununla birlikte bu faaliyetin, gelişigüzel yapılmaması için de bazı kurallar belirlemişler ve tefsirin bunlara göre yapılmasını gerekli görmüşlerdir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu kurallar arasında yer aldığı söylenemez?

A) Her ayeti diğerlerinden bağımsız bir şekilde yorumlamak

B) Hz. Muhammed’in açıklamalarına müracaat etmek

C) Kur’an’ın indiği dönemin şartlarını bilmek

D) Her türlü ön yargıdan ve taassuptan uzak durmak

E) Başta Arapça olmak üzere pek çok alana dair bilgi sahibi olmak

18. Özel yaşam, kişinin sadece kendisine ve izin verdiği yakınlarına ait olan, yabancılarla paylaşmak istemediği hayat alanıdır. Özel yaşamın gizliliği, temel insan haklarındandır. Bu alanın korunmasına İslam dini de ayrı bir önem vermiş, pek çok ayet ve hadiste özel yaşamın korunmasına dair hususlar vurgulanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ayet ve hadislere örnek <u>verilemez</u>?

A) "Ey iman edenler! Zannın birçoğundan sakının... Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın...." (Hucurat, 49:12)

B) "Ey iman edenler! Evlerinizden başka evlere izin almadan, seslenip selam vermeden girmeyin. Eğer düşünürseniz böyle hareket etmeniz sizin için hayırlıdır..." (Nur, 24:27)

C) "Ey iman edenler! Size bir fasık haber getirirse bilmeyerek bir topluluğa zarar verip yaptığınıza pişman olmamak için o haberin doğruluğunu araştırın." (Hucurat, 49:6)

D) "Kıyamet gününde insanların Allah nezdinde derecesi en kötü olanı, karı koca sırrını yayan kimsedir." (hadis-i şerif)

E) "Bir kimsenin evinin içine bakmak hiç kimseye helal değildir." (hadis-i şerif)

19. İnsan, yaşamı boyunca karşılaştığı çeşitli sorulara anlamlı cevaplar üretmeye çalışır. Nereden gelmiştir ve nereye gidecektir? Bu dünya yalnızca kendisinden mi ibarettir? Ölüm geri dönüşü olmayan bir yok oluş mudur? Bu türden sorulara anlamlı cevaplar dinden gelir. Din; dünyayı geçici bir durak ve bir imtihan vesilesi olarak niteler, hayatın bu dünyadan ibaret olmadığının ve gerçek yaşam yerinin ahiret yurdu olduğunun altını çizer. Bu durum, insana kendi gerçekliğini aşan daha büyük bir varoluş zemini sunar. Böylelikle de geleceğe yönelik belirsizlikten kurtulmuş olur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Ahireti kazanmanın yolunun bu dünyadan geçtiği

B) İnançsızlığın, insanı derin bir bunalıma sürükleyeceği

C) Ölümün, inananlar için sevinilecek bir şey olduğu

D) Dinin, insana hayatı anlamlandırma imkânı sunduğu

E) İnsanın, her şeyi aklıyla çözüme kavuşturamayacağı

20. İslam öncesi Arap toplumunda yaygın olan asabiyet anlayışı, bir kimsenin her durumda kabilesini desteklemesi anlamına geliyordu. Öyle ki kabilesinden biri haksız bir şekilde başka kabileden birine saldırdığında dahi kişi kendi kabilesinin yanında yer almak zorundaydı. Ancak İslam; bu konuda haklının yanında olmayı merkeze almış, kişinin kabilesinden biri yanlış yaptığında diğerlerinin bu yanlışa ortak olmamalarını emretmiştir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Toplumdaki yanlış kabullerin ortadan kaldırılması zordur.

B) İslam, insan ilişkilerinin temeline adaleti koymuştur.

C) Müslüman, her durumda yakınlarını desteklemelidir.

D) İslam, toplumsal ve kültürel ögelere önem verir.

E) İslam'a göre bireysel haklar toplumsal haklardan önce gelir.

21.-25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Bilgeliğe ermiş bir insan artık bilgi ile uğraşmaz çünkü zaten her şeyi biliyordur. Bilgisizler de ne bilgi ile uğraşırlar ne bilge olmaya özenirler. Peki bilgisizlik neden kötüdür? Cahil kişi güzellikten, iyilikten, akıldan yoksunken hepsini kendisinde toplamış sanır da ondan. Yoksun olduğunu bilmeyen kimse ne diye kendinde olmayanın peşine düşsün ki? O vakit, bilgeler de bilgisizler de düşmezse bilginin peşine, kimler düşer peki? İkisinin ortasında olanlar düşer elbette. Bilgelik en güzel şeylerden biri, sevgi de her güzelin sevgisi ise ister istemez bilgelik dostu kişi de filozoftur. Yani filozof bilgelerle bilgisizler arasındaki kişinin ta kendisidir.

Platon'un *Şölen* adlı eserinden derlenen bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bilgiyi aramama konusunda bilge ve cahil birbirlerine benzerler.

B) Filozof, bilgeliğe sahip olmayan fakat onu arzulayan kişidir.

C) Cahil kişi iyinin ve güzelin farkına varamayandır.

D) Filozof zamanla bilgisini artırdıkça bilgeliğe erişir.

E) Filozofun cahilden en büyük farkı neyi bilmediğini bilmesidir.

22. İslam felsefesinde, özgürlük problemi "kader" ve "irade" ile olduğu kadar "akıl" kavramı ile de ele alınmıştır. Örneğin Maturidi, insanın akılla kendi davranışlarını seçtiğini, seçimlerini de iradesiyle eyleme geçirdiğini ve buna bağlı olarak davranışlarından sorumlu olduğunu öne sürmüştür.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) İnsan önceden belirlenen yazgısına göre eylemlerini gerçekleştirir.

B) İnsanın istediği gibi seçimlerini yapabileceği bir iradesi yoktur.

C) İnsan özgürlüğünün temeli akıldır.

D) İrade, verili seçenekler arasında seçim yapmaya ilişkindir.

E) İnsan, seçimlerinden sorumlu tutulamaz.

23. Ütopyalar, toplumsal ve siyasal düzenin sorunlu yanlarına işaret eden ve söz konusu sorunlara çözüm önerisi sunan kurgusal düzen tasarımlarıdır. Bu özellikleri nedeniyle düşünce tarihinde genellikle olumlu bir rolü olduğu düşünülen ütopyaların, öte yandan bazı açılardan eleştirilmesi de söz konusudur. Bu eleştirilerin başında ütopyaların, sundukları toplum modellerinin değişmez niteliklere sahip olarak kurgulanmaları nedeniyle aslında değişime kapalı ve dolayısıyla tarihsiz sistemler öngörmeleri gelir. Bu yüzden her ne kadar arzulanan bir yaşama işaret etse de ütopyalar bir yanıyla totaliter bir yapı örneği sergiler.

Bu parçada ütopyalarla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Durağan toplum modelleri oluşturmaları

B) Çözüm önerilerinin geçici olduğu

C) Gerçek hayatta uygulanmalarının zor olduğu

D) Öznel bakış açılarını yansıttığı

E) Bireysel özgürlükleri öne çıkardığı

24. Doğuştan ilkeler olsaydı bunların, çocuklarda yetişkinlerde olduğundan daha belirgin olması beklenirdi çünkü çocuklar yerel âdetlerden daha az etkilenmiştir ve daha az dünya deneyimine sahiptir. Çocuklarda böyle ilkeler bulunmadığına göre doğuştan getirilen herhangi bir mantık ilkesi de ahlak ilkesi de yoktur.

Bu parçada ileri sürülen görüş aşağıdaki filozoflardan hangisinin bilgi anlayışına uygundur?

A) Descartes B) Spinoza C) Kant

D) Platon E) Locke

25. Geleceğin geçmişe benzeyeceği varsayımı herhangi geçerli bir argümana dayandırılamaz. Tamamen alışkanlıktan kaynaklanır. Her şeyin geçmişte olduğu gibi davranacağını varsaymak için yeterli gerekçemiz yok. Evet, bir sonraki oturuşumda bu sandalyenin beni taşıyacağına, bırakmam hâlinde bu kalemin düşeceğine inanıyorum. Ancak şaşırtıcı bir gerçek daha var ki, o da sandalyenin kırılacağını, kalemin havada yükseleceğini varsaymam için de bir o kadar sebebim var.

Mantıkçı pozitivizmin bu parçada eleştirilen bilimsel yöntemleri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tümevarım - doğrulanabilirlik

B) Tümevarım - yanlışlanabilirlik

C) Analoji - yanlışlanabilirlik

D) Tümdengelim - yanlışlanabilirlik

E) Tümdengelim - doğrulanabilirlik

SOSYAL BİLİMLER TESTİ BİTTİ.
TEMEL MATEMATİK TESTİNE GEÇİNİZ.

2020 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

27-06-2020

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. E
2. E
3. B
4. D
5. C
6. B
7. A
8. D
9. D
10. C
11. E
12. C
13. B
14. E
15. D
16. B
17. A
18. C
19. D
20. B
21. D
22. C
23. A
24. E
25. A